

"Sâni-i Zülcelâlin, her şeyin hilkatinde en kısa yolu ve en yakın ciheti ve en hafif sureti ve en güzel keyfiyeti ihtiyar ve intihap etmesidir ve bazen bir şeyi yüz vazifeye tadviz etmesidir ve bir ince şeye bin meyve ve..." misalle izah eder misiniz?

Bu hakikatin ilk bakışta hemen görebildiğimiz birkaç misalini nazara verdikten sonra, bir ilim adamının bu konudaki tespitlerini aynen aktaralım.

Önceki sorunun cevabında da ifade ettiğimiz gibi, bir çift gözle, uzak-yakın, büyük-küçük bütün cirimleri, siyah, beyaz, mavi yeşil bütün renkleri görmemiz, keza bir çift el ile yazı yazmaktan yüzümüzü temizlemeye ve dua etmeye kadar çok işler görmemiz bir şeyin çok vazife ile tadviz edilmesine açık delillerdir.

Bir ilim adamı E.coli bakterisinin bu hakikate güzel bir misâl olduğunu şu ifadelerle ortaya koyuyor:

İnsanlarda ve hayvanlarda bağırsak içerisinde çok yüksek sayıda (milyarlarca) bulunan E. coli (*Escherichiacoli*) bakterisinin bulunması kişi için son derece faydalıdır. Çünkü bu yararlı bakteri, bağırsak içerisinde teşekkül eden birçok zararlı bakteriye savaş açarak onların insan vücudunda çoğalmasını engellemektedir. Bu şekilde bağırsak sistemini hem insanlarda hem de hayvanlarda sürekli olarak dengede tutar. Bunun dışında E.coli bakterisi, bağırsak içerisinde bazı vitaminlerin sentezini sağlamaktadır.

E.coli bakterisi, yaklaşık 7000 çeşit organik bileşiğe sahiptir. Mikroskop altında on binlerce defa büyütülerek görülebilen ve gramın 500 milyarda biri kadar bir ağırlığa sahip olan bu bakterideki bileşiklerin 4000 kadar çeşidi protein, üç bin kadarı da nükleik asittir.

Canlılarda bulunan biyomoleküllerin bu derece çeşitli olmaları hiçbir zaman israf görüntüsü vermemektedir. Çünkü canlılık hali milyonlarca vazifenin yerine getirilmesini gerektirmektedir. Hakikaten her bir molekül hücre içerisinde maksimum verimle çalışır ve bazen de çok farklı fonksiyonlar görür.

İnsan böbreğinde 5 dakikada bir bütün kan (yaklaşık 5 litre) diyaliz edilir. Kalp, dakikada yaklaşık 5-6 litre kan pompalar. Karaciğer ise bir fabrika gibi, yağların çözünür hale getirilip kana salınması, zehirli maddelerin zararlarının giderilmesi gibi binlerce farklı fonksiyonu sürekli olarak, **biiznillah yerine getirir.**